

**PROGRAMI NASTAVNIH PREDMETA NA I CIKLUSU STUDIJA -
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER**

OBAVEZNI

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER**

Naziv predmeta:	OSNOVI BILJNE PROIZVODNJE			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminar: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60
Bodovna vrijednost ECTS	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžiner poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih			
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 15	Pisani radovi: 20	
	Literatura/čitanje: 20	Seminarski/Case study:	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 135		
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovama biljne proizvodnje i osposobiti ih za primjenu teorijskih znanja iz ove oblasti.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Iskazati povezanost temeljnih agrikulturalnih znanja (tlo, biljka, životinja) sa specifičnim zahtjevima u poljoprivredi.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Agroekološke osnove biljne proizvodnje - Biosfera – čovjekovo mjesto i uloga u njoj; Poljoprivredni proizvodni prostor (agrosfera); Elementi poljoprivrednog proizvodnog prostora 2. Agroekološki uslovi biljne proizvodnje 3. Poljoprivredne regije Bosne i Hercegovine; Rejonizacija 4. Uvod u agrotehniku biljne proizvodnje 5. Osnove obrade tla - Osnovna (primarna) obrada tla. Dopunska (sekundarna) obrada tla; Posebni načini obrade tla. 6. Sistemi biljne proizvodnje – Plodoređ; Konsocijacija kultura. 7. Đubrenje tla - Definicija i podjela đubriva; Značaj humusa u poljoprivrednim tlima; Đubriva; Sideracija; Primjena kompleksnih mineralnih đubriva 8. Biljka – sjetva, sadnja i njega kultura; Borba protiv korova 9. Vidovi biljne proizvodnje – Konvencionalna, integralna i organska 10. Mogućnosti upotrebe informacijske tehnologije u agronomiji 11. Proizvodni sistemi u zaštićenim uslovima; Hidroponija			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, terenska nastava.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohađanja nastave 2.Aktivnost na nastavi 3.Seminarski rad 4.Test I 5.Test II 6.Završni ispit			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	Butorac, A. (1999): Opća agronomija. Školska knjiga, Zagreb. Dadaček, N. (2016): Osnove bilinogojstva.Visoko gospodarsko učilište u Križevcima Materijal sa predavanja i vježbi			
Popis dopunske literature:	/			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AGROBOTANIKA			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I			
Voditelj predmeta:							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60			
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS						
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede obavezni						
Status predmeta:							
Preduslovi za polaganje predmeta:							
Ograničenja pristupa predmetu:							
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30	Praktičan rad: 30	Pisani radovi:20				
	Literatura/čitanje: 25	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:20				
	Ostalo:	Ukupno: 125					
Cilj predmeta:	U okviru modula student se upoznaje sa osnovama citologije, histologije, anatomije, i morfologije poljoprivrednih kultura.						
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Saznanja koja studen stiče u okviru ovog predmeta treba da daju osnovu za pravilno razumjevanje prije svega morfoloških, ali i anatomske karakteristika vočaka, vinove loze, povrća i cvijeća, te treba da omoguće studentu pravilan izbor agrotehničkih mera u specifičnim tehničkim postupcima proizvodnje poljoprivrednih kultura						
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna Saznanja koja studen stiče u okviru ovog predmeta treba da daju osnovu za pravilno razumjevanje prije svega morfoloških, ali i anatomske karakteristika vočaka, vinove loze, povrća i cvijeća, te treba da omoguće studentu pravilan izbor agrotehničkih mera u specifičnim tehničkim postupcima proizvodnje poljoprivrednih kultura 2. Citologija (funkcija, građa ćelije i jedra) 3. Mitoza i mejoza 4. Histologija – tvorna biljna tkiva 5. Trajna biljna tkiva 6. Anatomija – biljnih organa (stablo) 7. Sekundarna građa stabla 8. Anatomija korijena i lista 9. Osnovi fiziologije (sadržaj vode, koloidi, difuzija, osmoza, plazmaliza, sila sisanja, usvajanje i transport vode, transpiracija, fotosinteza, disanje, gutacija, vidovi ishrane biljaka) 10. Morfologija veget. organa (građa, funkcija, osnovni oblici, metamorfoza) 11. Morfologija generativnih organa (grada, funkcija) 12. Oprasivanje i oplodnja 13. Plod 						
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanj, laboratorijske vježbe.						
Ostale obaveze studenta (ako se previđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 10 4. Test II 10 5. Seminarski rad 10 6. Završni ispit 50 usmeni i pismeni 						
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Temim, E. Agrobotanika. Agromediteranski fakultet - predavanja 2. Kojić, M., (1984.): Botanika, Naučna knjiga Beograd 3. Magdefrau, K., Ehrendorfer F., (1997.): Botanika, sistematika, evolucija i geobotanika, Školska knjiga Zagreb 						
Popis dopunske literature:							
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.						

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	HEMIJA I			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	predavanja sedmično: 2	vježbi i seminara: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj satii: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema preduslova			
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 15 Ostalo:	Praktičan rad: 30 Seminarski/Case study: Ukupno: 135	Pisani radovi:20 Priprema ispita:10	
Cilj predmeta:	<p>Predmet obuhvata teorijske aspekte nastave u obliku predavanja na kojima će se studenti upoznati sa osnovama opšte i anorganske hemije, a kroz laboratorijske vježbe ovladati će osnovnim laboratorijskim tehnikama, te vršiti preračunavanje i pripremu rastvora različitih koncentracija. Poznavanje, rukovanje i skladištenje hemikalija, s akcentom na otrovne i opasne hemikalije, te mjere zaštite pri radu sa hemikalijama.</p> <p>Upoznavanje studenata sa osobinama, nalaženjima i dobivanjima hemijskih elemenata i njihovim spojevima. Posebno obraditi pažnju na elemente i jedinjenja koja imaju pozitivan ili negativan uticaj na biljke.</p>			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti građu atoma i položaj u periodnom sistemu elemenata, - objasniti svojstva elementa na temelju elektronske gradi, - razlikovati vrste veza u spojevima i na temelju toga predvidjeti njihove hemijske osobine, - razlikovati čiste tvari, homogene i heterogene smjese, - razlikovati i objasniti vrste hemijskih reakcija i hemijsku reaktivnost, - rješavati numeričke zadatke iz područja koja su teoretski obrađena, - rukovati hemikalijama na siguran način i znati ih pravilno uskladištiti, - pripremati otopine različitih koncentracija i volumena, - ovladati osnovnim znanjima o pojedinim grupama periodnog sistema elemenata i elementima koji ih čine, 			
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proste i složene hemijske materije. Građa atoma. Atomsko jezgro. Elektronski omotač. 2. Građa jedinjenja. Građa molekule – molekulska masa. Hemijske veze. 3. Periodni sistem elemenata. Grupe i periode. Osobine elemenata i valencija u zavisnosti od položaja u PSE-u. Metali, nemetalni i amfoterni elementi – osobine. 4. Smjese. Vrste smjesa – sličnosti i razlike. Fizičke i hemijske metode razdvajanja smjesa. 5. Rastvori. Koncentracije rastvora: molarna, normalna i procentna. Pripremanje rastvora različitih koncentracija. Primjena rastvora. 6. Oksisi i baze. Osnovne grupe anorganskih jedinjenja. Oksiidi – formule, nalaženje i dobivanje, podjela. Baze – osobine, formule, dobivanje i upotreba, podjela baza. 7. Kiseline i soli. Kiseline - osobine, formule, dobivanje i upotreba, podjela. 8. Rasprostranjenost vode na Zemlji i njen kvalitet. Zagadenje vode. Raspolaganje vodom i njena primjena u poljoprivredi. Vodni resursi. 9. Alkalni i zemnoalkalni metali. Nalaženje u prirodi, osobine, dobivanje, upotreba i jedinjenja. 10. Zemni metali. Nalaženje, osobine, dobivanje, upotreba i jedinjenja. 11. Azotova i kisikova grupa. Nalaženje, osobine, dobivanje, upotreba i jedinjenja. 12. Halkogeni i halogeni elementi. Nalaženje, osobine, dobivanje, upotreba i jedinjenja. 13. Treća, četvrta, peta i šesta grupa. Nalaženje, osobine, jedinjenja i upotreba. 14. Sedma, osma i deveta grupa. Nalaženje, osobine, jedinjenja i upotreba. 15. Deseta, jedanaesta i dvanaesta grupa. Nalaženje, osobine, jedinjenja i upotreba. 			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	<i>Predavanja, eksperimentalne vježbe</i>			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p><i>Uredno prisustvo predavanjima i vježbama 10%</i> <i>Uspješno urađeno 80% vježbi 5%</i> <i>Uspješno urađena 2 testa tokom predavanja 40% (2 testa po 20%)</i> <i>Završni test nakon predavanja 45% (pismeni i usmeni)</i></p>			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Filipović I., Lipanović S. : <i>Opća i anorganska kemija I</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1995. Poglavlja: 2, 3, 5, 6 i 7 • <i>General Chemistry-The Essential Concepts</i>, Chang R, Overby J, McGraw-Hill, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • 2011. • Kahrović E., Anorganska hemija, Bemust, Sarajevo 2005 • Mičijević A.: Anorganska hemija, Mostar 2019. • Tomljanović M., Opća kemija, Hijatus, Zenica, 2004
Popis dopunske literature:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<i>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje</i>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	HEMIJA II			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I			
Voditelj predmeta:							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara :2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60			
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS						
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede						
Status predmeta:	OBAVEZNI						
Preduslovi za polaganje predmeta:	-						
Ograničenja pristupa predmetu:	-						
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:				
	Literatura/čitanje: 30	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:35				
	Ostalo:	Ukupno: 125					
Cilj predmeta:	1.Upoznavanje za osnovnim zakonitostima u Organskoj hemiji 2.Upoznavanje sa vrstama spojeva u Organskoj hemiji 3.Značaj i primjena nekih organskih spojeva u agronomiji 4.Upoznavanje i osposobljavanje za samostalno vršenje pojedinih analiza iz oblasti organske hemije						
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će ovladati: 1.osnovnim zakonitostima koji vladaju u Organskoj hemiji, 2.struktrom, upotreboom i primjenom organskih spojeva, 3.te kvalitativnom i kvantitativnom analizom istih.						
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod u organsku hemiju (značaj i primjena) 2.Podjela organskih spojeva 3.Ugljikovodonici (struktura, podjela) 4.Zasićeni ugljikovodonici 5.Nezasićeni ugljikovodonici 6.Nafta 7.Organski spojevi sa kisikom, alkoholi 8.Aldehidi i ketoni 9.Organske kiseline 10.Više masne kiseline 11.Esteri 12.Eteri 13.Amidi 14.Amini						
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, eksperimentalne vježbe						
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohađanje nastave i eksperimentalni rad 10% 2.Prvi test 25 % 3.Drugi test 25% 4.Završni test (pismeni ispit uz mogućnost usmenog ispita) 40%						
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Pine S.H.: Organska hemija (prevod), Školska knjiga, Zagreb, 1994.Poglavlja:3,4,7, 8 i 9, 2.Repić V.: Nomenklatura organskih spojeva, Školska knjiga, Zagreb, 1995., 3. Arsenijević S.: Organska hemija, 2004, Beograd						
Popis dopunske literature:	Naučni radovi iz indeksiranih časopisa.						
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.						

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	MATEMATIKA SA STATISTIKOM			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I
ii				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara :2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 30	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:35	
	Ostalo:	Ukupno: 135		
Cilj predmeta:	Cilj predmeta jestе upoznati studente sa osnovnim pojmovima matematičke analize, sa osnovnim pojmovima linearne algebra kao i osnovnim pojmovima matematičke statistike.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student osposobljen za matematičko modeliranje privrednih pojava i njihovo eksplotiranje kao i za aktivnu primjenu elemenata finansijske matematike u privrednoj praksi.			
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>1. Elementi matematičke analize: Osnovni pojmovi teorije skupova i skupova brojeva. Osnovni pojmovi diskretne matematike. Iskazi i operacije sa iskazima. Princip matematičke indukcije. Njutnov binomni obrazac. Brojni nizovi. Aritmetički i geometrijski nizovi. Granična vrijednost niza. Broj e. Definicija funkcije. Vrste funkcija. Granična vrijednost funkcije. Definicija neprekidnosti funkcije. Asimptote funkcije. Definicija izvoda funkcije. Jednačina tangente i normale funkcije. Pravila izvoda. Derivacije elementarnih funkcija. Intervali monotonosti funkcije. Ekstremne vrijednosti funkcije. Intervali konkavnosti i konveksnosti funkcije. Prevojne tačke. Crtanje grafika funkcije.</p> <p>2. Elementi linearne algebre: Matrice i operacije sa matricama. Determinante drugog i trećeg reda. Osobine. Inverzna matrica. Metode dobijanja inverzne matrice. Rješavanje matričnih jednačina. Sustini linearnih jednačina, rješavanje. Kramerovo pravilo</p> <p>2. Elementi matematičke statistike: Populacija, statistički skup. Statistička raspodjela frekvencija. Karakteristike statističkog skupa: pokazatelji dispersije (srednje apsolutno odstupanje, varijansa i standardna devijacija.)</p>			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	pohadjanje nastave – 5 bodova aktivnosti na nastavi – 5 bodova test I – 25 bodova test II – 20 bodova završni test – 50 bodova, pismeno i usmeno			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Drljević, H. (2006): Poslovna matematika, Univerzitetska knjiga, Mostar • Džubur, N. (1998): Matematika sa zbirkom zadataka, IP Svjetlost 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AGROMETEOROLOGIJA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar I
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara :2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede			
Status predmeta:	obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 30 Ostalo:	Praktičan rad: 10 Seminarski/Case study: Ukupno: 135	Pisani radovi: Priprema ispita:35	
Cilj predmeta:	Ovladavanje osnovama agrometeorologije kroz proučavanje klimatskih elemenata i pojava i njihova modifikacija uticajem klimatskih faktora, razumijevanje suštine uticaja klime i klimatskih pojava i elemenata na biljnu proizvodnju, posebno na rast i razvoj kulturnih biljaka, ostvarivanje prinosa u biljnoj proizvodnji pod uticajem nepovoljnih klimatskih faktora.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti stiču znanja o:osnovnim klimatskim elementima važnim za biljnu proizvodnju, značaju klimatskih faktora u poljoprivrednoj proizvodnji, negativnim efektima nevremena na biljnu proizvodnju, mogućnosti biljne proizvodnje u različitim klimatskim područjima.			
Okvirni sadržaj predmeta:	Uvod (atmosfera-sastav i struktura, vrijeme i klima,organizacija meteo. službe), Zračenje Sunca i zemlje, Sunce kao izvor energije i značaj radijacije na biljke, Toplina u tlu i u atmosferi, i uticaj topline na biljke, Uticaj vremena na fotosintezu i respiraciju, Voda u atmosferi, evaporacija i evapotranspiracija, Vlažnost zraka, magle i oblaci, padavine, Zračni pritisak i strujanje, dinamički procesi u atmosferi, Vremenske nepogode, Analiza i prognoza vremena, Klasifikacija klima, klimatski podaci, reljef i klima, planina, mikroklima brežuljaka, dolina i kotlina, Fitoklima, Zaštita i poticanje bilja na rast umjetnim djelovanjem na vrijeme, Mogućnosti biljne proizvodnje u različitim klimatskim zonama, Klimatski tipovi na Zemljji i klimatski tipovi Bosne i Hercegovine, Sinoptička meteorologija			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pismeno i usmeno polaganje ispita Aktivnost na nastavi, seminarski 10% Test I 20% Test II 20% Završni ispit 50 %			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Hadžić, S., Sefo, S. (2020): Agroekologija sa klimatologijom, Univerzitet „Džemal Bijedić“, Agromediteranski fakultet, Mostar 2. Tanović, N. (2015), Agroekologija sa klimatologijom, Sarajevo			
Popis dopunske literature	1. Penzar I., Penzar B., (1989): Agroklimatologija. Školska knjiga Zagreb. 2. Spahic, M. (2002.): Opća klimatologija. Posebna izdanja Geografskog društva FBiH, Sarajevo. 3. Milosavljevic,M. (1988.): Klimatologija. Naučna knjiga. Beograd.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	BIOHEMIJA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar II
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede			
Status predmeta:	OBAVEZNI			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 30 Ostalo:	Praktičan rad: Seminarski/CASE study: Ukupno: 150	Pisani radovi: Priprema ispita: 35	
Cilj predmeta:	Modul iz biohemije, kao multidisciplinarnе nauke(fizike,hemije i biologije), te srodnih disciplina(genetike i fiziologije) nudi studentima upoznavanje strukture makromolekula te osnovnih anabolitičkih i katabolitičkih procesa u živim organizmima.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni za: 1.razumjevanje osnovnih metabolitičkih procesa u živim organizmima 2.ulogu svih prirodnih spojeva u živim organizmima 3 razlučiti pozitivne i negativne osobine svakog od ovih spojeva 4.izvršiti osnovnu laboratorijsku analizu, kvalitativnu i kvantitativnu, prirodnih			
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod u Biohemiju (cilj, značaj i uloga) 2.Ugljikohidrati(struktura,uloga i značaj u organizmu) 3.Podjela ugljikohidrata , značaj i uloga monosaharida 4.Oligosaharidi i polisaharidi(najvažniji predstavnici) 5.Lipidi (struktura, uloga u organizmu) 6.Podjela lipida, trigliceridi, razlika između masti i ulja 7.Složeni lipidi 8.Aminokiseline 9.Nukleinske kiseline 10.Peptidi (struktura i podjela) 11.Bjelančevine(struktura, uloga u organizmu) 12.Enzimi (struktura i klasifikacija) 13.Krebsov ciklus 14.Vitamini (liposolubilni) 15.Vitamini (hidrosolubilni)			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, eksperimentalne vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se previdaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohadjanje nastave i eksperimentalni rad 10% 2.Prvi test 25 % 3.Drugi test 25% 4.Završni test (pismeni ispit uz mogućnost usmenog ispita) 40%			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.P. Karlson : Biokemija, Školska knjiga Zagreb, 1993. Poglavlja: 2, 3, 4, 5, 8, 12 i 13 2.D. Voet, J.G. Voet: «Biochemistry», John Wiley – sons, INC. New York, Poglavlja: 2, 3 i 4 3.Bajramović Đ : Hemija prirodnih spojeva, 2009			
Popis dopunske literature:	Naučni radovi iz indeksiranih časopisa.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER**

Naziv predmeta:	UREĐENJE ZEMLJIŠTA I IRIGACIJE			Šifra predmeta:									
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar II									
Voditelj predmeta:													
Kontakt detalji:													
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično:2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60									
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS												
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede												
Status predmeta:	Obavezni												
Peduslovi za polaganje predmeta:	-												
Ograničenja pristupa predmetu:	-												
 Obrazloženje bodovne vrijednosti: Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.													
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Kontakt sati: 60</td> <td style="padding: 2px;">Praktičan rad: 20</td> <td style="padding: 2px;">Pisani radovi:</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Literatura/čitanje: 10</td> <td style="padding: 2px;">Seminarski/Case study:</td> <td style="padding: 2px;">Priprema ispita:10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Ostalo:</td> <td style="padding: 2px;">Ukupno: 100</td> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> </table>					Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 20	Pisani radovi:	Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:10	Ostalo:	Ukupno: 100	
Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 20	Pisani radovi:											
Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:10											
Ostalo:	Ukupno: 100												
Cilj predmeta:	Studente upoznati sa osnovama geodezije i melioracija												
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Stečeno znanje iz oblasti uređenja zemljišta i irigacija, koristiti za samostalno planiranje i rješavanje manjih i timsko rješavanje krupnijih meliorativnih zahvata u neposrednoj struci.												
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u problematiku uređenja zemljišta i irigacija na području BiH 2. Osnovi geodezije 3. Osnovi hidrologije i vodni bilans tla 4. Osnovna hidraulička računanja i hidrometrijska mjerena 5. Erozija i konzervacija tla (vrste, oblici, faktori i prognoza erozije; mjere konzervacije tla: agrotehničke, biološke, tehničke) 6. Odvodnjavanje (potreba odvodnjavanja, osnovni dijelovi sistema za odvodnjavanje, načini odvodnjavanja, održavanje sistema za odvodnjavanje) 7. Navodnjavanje (potreba navodnjavanja, kvalitet vode, bilansiranje potreba vode za navodnjavanje, norma navodnjavanja i zalijevanja, osnovni dijelovi sistema za navodnjavanje, načini navodnjavanja) 8. Održavanje sistema za navodnjavanje 												
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.												
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):													
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pohadanja nastave 10% Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 5% Test I 10% Test II 15% Ostale aktivnosti 20% Završni ispit 40%												
Popis osnovne literature i internet web referenci:	1. Vlahinić, M., Muftić, H. (1972): Poljoprivredne melioracije i uređenje zemljišta, I dio, Univerzitet u Sarajevu.(odabrana poglavlja) 2. Žurovec, J. (2008): Poljoprivredne melioracije i uređenje zemljišta, Interna skripta, Poljoprivredno-prehrabreni fakultet, Sarajevo. (odabrana poglavlja).												
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.												

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	MIKROBIOLOGIJA U POLJOPRIVREDI			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina I Semestar II
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.			
	Kontakt sati: 70	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski rad:	Priprema ispita: 10	
	Ostalo:	Ukupno:	100	
Cilj predmeta:	Omogući studentima da se upoznaju sa zastupljenosti i životom mikroorganizama u zemljištu te s njihovom ulogom u procesima stvaranja i održavanja plodnosti zemljišta.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Studentima će se predstaviti značaj odnosa između mikroorganizama sa jedne i flore i faune sa druge strane; uloga mikroorganizama u stvaranju zemljišta, njihovom ulogom u ciklusima najvažnijih mikro i makro elemenata. Takođe, upoznat će se sa humusom kao najvažnijom komponentom plodnosti tla. Kroz vježbe ovladati će osnovnim morfološkim, ekološkim i fiziološkim svojstvima mikroorganizama, pravljenjem hranjivih podloga, preparata, metodama sterilizacije i dr.			
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zemljište-prirodno stanište mikroorganizama 2. Raznovrsnost mikroorganizama u zemljištu 3. Stvaranje i sastav organske materije zemljišta 4. Ciklus ugljenika 5. Ciklus azota 6. Ciklus fosfora 7. Ciklus sumpora 8. Mikrobiološke transformacije kalijuma, gvožđa i mangana 9. Humus 10. Uticaj agrotehničkih mjera na mikroorganizme u zemljištu 11. Primjena mikroorganizama u biljnoj proizvodnji 			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, eksperimentalne vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predvidaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 20 4. Test II 20 5. Završni ispit 40 			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Jarak M., Čolo J. (2007): Mikrobiologija zemljišta, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.</p> <p>Jarak M., Đurić S. (2006): Praktikum iz mikrobiologije, , Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.</p> <p>Dukić D., Jemcev V. (2003): Mikrobiološka biotehnologija, Grafički atelje Dereta, Bograd</p>			
Popis dopunske literature:				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	PEDOLOGIJA			Šifra predmeta:									
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija I Semestar II									
Voditelj predmeta:													
Kontakt detalji:													
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminara sedmično: 1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60									
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS												
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede												
Status predmeta:	Obavezni												
Peduslovi za polaganje predmeta:	-												
Ograničenja pristupa predmetu:	-												
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Nastava: 60h predavanja i vježbi; Individualni i ostali rad studenta: 40h <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Kontakt sati: 60</td> <td style="padding: 2px;">Praktičan rad: 10</td> <td style="padding: 2px;">Pisani radovi:</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Literatura/čitanje: 10</td> <td style="padding: 2px;">Seminarski/Case study: 10</td> <td style="padding: 2px;">Priprema ispita:10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Ostalo:</td> <td style="padding: 2px;">Ukupno: 100</td> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> </table>				Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:	Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study: 10	Priprema ispita:10	Ostalo:	Ukupno: 100	
Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:											
Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study: 10	Priprema ispita:10											
Ostalo:	Ukupno: 100												
Cilj predmeta:	Studente upoznati sa svojstvima zemljišta, procesima geneze, evolucije, uzrocima varijabilnosti i zakonima geografskog rasprostranjenja zemljišnog pokrivača, kao i klasifikacijom zemljišta.												
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Studenti će imati proširena znanja iz pedologije koja će im omogućiti da razumiju probleme vezane za zemljište u intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji.												
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Uvod - Tlo kao trofazni sistem 2. Opći podaci o Zemlji; klasifikacija i sastav petrogenih minerala 3. Klasifikacija i sastav stijena 4. Najvažniji matični supstanci kod nas kao pedogeni faktori 5. Ostali pedogenetski faktori (klima, reljef, čovjek, vrijeme) 6. Pedogenetski procesi 7. Organska materija tla i organizmi u tlu 8. Morfologija tla: profil tla; horizont tla 9. Fizikalni sastav tla; tekstura tla; struktura tla; zrak i njegova izmjena u tlu; hidrologija tla; temperaturna tla; boja tla 10. Hemijska svojstva tla; proces između kationa i aniona; aciditet tla i puferna sposobnost; reakcija redoks potencijala; koloidi tla; reakcija; hraniva u tlu (makro i mikro) štetni organski i anorganski sastojci u tlu i njihovo ponašanje 11. Sistematska tla; opis pojmove i sinonima; osnovne sistematske jedinice u BiH, uloga faktora, procesa i geomorfologija na nastanak pojedinih tipova kod nas 12. Plodnost tla; upotrebljiva vrijednost tla; oštećenja rekultivacija tala 13. Kartografija; zemljisko informacioni sistem (ZIS) u početku odlučivanja 15. Terenske vježbe												
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.												
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):													
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pohađanja nastave 10% Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 10% Test I 15% Test II 15% Seminarски rad 10% Završni ispit 40%												
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Dr. H. Resulovic, Dr. H. Custovic, Pedologija, Univerzite, Sarajevo 2002. 2. Dr. Hamid Custovic, Tvica Mirza dipl.ing. Praktikum za pedološka istraživanja Sarajevo 2003. 3. Mr Ferdo Bašić: Pedologija, Križevci, 1981												
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.												

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
VOĆARSKO VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AGROEKOLOGIJA		Šifra predmeta:		
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina studija I Semestar II		
Voditelj predmeta:					
Kontakt detalji:					
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Ukupan broj sati 30+30		
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS				
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede				
Status predmeta:	Obavezni				
Peduslovi za polaganje predmeta:	-				
Ograničenja pristupa predmetu:	-				
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:		
	Literatura/čitanje: 30	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:35		
	Ostalo:	Ukupno: 135			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - ovladavanje osnovama agroekologije kroz proučavanje ekoloških elemenata i pojava, te njihovu modifikaciju uticajem klimatskih faktora - razumjevanje suštine uticaja agroekoloških elemenata i pojava na biljnu proizvodnju, posebno na rast i razvoj kulturnih biljaka i ostvarivanje prinosa u biljnoj proizvodnji - sticanje znanja o negativnim efektima nepovoljnih agroekoloških faktora na biljnu proizvodnju. 				
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti stiču znanja o: - klimi kao vegetacionom faktoru i djelovanju na kulturne biljke - ocjeni klime sa stanovišta poljoprivredne proizvodnje - značaju klime za proizvodnju hrane - zemljištu kao ekološkom činiocu 				
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Uvod u ekologiju i podjela 2. Populacijska ekologija, Ekologija životne zajednice, Globalna ekologija. 3. Ekološki faktori, Biocenoza, Populacija, Hranidbeni lanci. 4.Ekosustemi zraka, vode kopna, 5.Ekologija tla kao temelj poljoprivredne proizvodnje 6.Pojam i vrste tla kao resursa. Poljoprivredni aspekti korištenja prirodnih resurs 7. Vegetacioni činioци 8. Svetlost kao vegetacioni činilac 9. Toplota kao vegetacioni činilac 10. Voda kao ekološki činilac 11. Zemljište kao ekološki činilac 12. Djelovanje niskih temperatura na biljke 13. Ekološki značaj hemijskih i bioloških osobina zemljišta 14. Uzajamni odnosi među biljkama 15. Fitocenologija 				
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i vježbe				
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):					
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Aktivnost na nastavi seminarski	10%			
	Test I	20%			
	Test II	20%			
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	50 %			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Hadžić, S.(2013): Agroekologija, Univerzitet „Džemal Bijedić“ Agromediterski fakultet Mostar 2. Hadžić, S., Sefo, S. (2020): Agroekologija sa klimatologijom, Univerzitet „Džemal Bijedić“, Agromediterski fakultet, Mostar 				
Popis dopunske literature	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ristić, T., Komatina, S. (2014): Uvod u ekologiju, Evropski Univerzitet Brčko diskrikt 2. Molnar, I., Milošev,D., Sekulić, P. (2003): Agroekologija, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet 				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.				

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
EKOLOGIJA I UPRAVLJANJE OKOLIŠOM U POLJOPRIVREDI

Naziv predmeta:	SISTEMATIKA POLJOPRIVREDNIH KULTURA		Šifra predmeta:									
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina I Semestar II									
Voditelj predmeta:												
Kontakt detalji:												
Ukupan broj sati predmeta:	predavanja sedmično:2	vježbi sedmično:2	Ukupan broj sati :60									
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS											
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede											
Status predmeta:	Obavezni											
Preduslovi za polaganje predmeta:												
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja											
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	<p>Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Kontakt sati:60</td><td style="width: 33%;">Praktičan rad: 30</td><td style="width: 33%;">Pisani radovi:</td></tr> <tr> <td>Literatura/čitanje:15</td><td>Seminarski/Case study: 20</td><td>Priprema ispita:10</td></tr> <tr> <td>Ostalo:</td><td>Ukupno: 135</td><td></td></tr> </table>			Kontakt sati:60	Praktičan rad: 30	Pisani radovi:	Literatura/čitanje:15	Seminarski/Case study: 20	Priprema ispita:10	Ostalo:	Ukupno: 135	
Kontakt sati:60	Praktičan rad: 30	Pisani radovi:										
Literatura/čitanje:15	Seminarski/Case study: 20	Priprema ispita:10										
Ostalo:	Ukupno: 135											
Cilj predmeta:	<p>Osnovni cilj programa modula „Sistematika biljaka“ je spoznaja filogenetskih odnosa između različitih grupa organizama kroz hijerarhiju sistematskih kategorija. Sticanje znanja o sistematici podrazumijeva povezivanje strukturne organizacije i funkcije, mogućnost stvaranja spoznaje o svršishodnosti bioloških sistema različitih nivoa organizacije i njihovoj ulozi u sistemu globalnog kruženja materije na planeti Zemlji. Spoznaja stepena biodiverziteta alga, gljiva i lišajeva je postavljena kao osnova za sticanje znanja i shvatanja uloge biodiverziteta na svim nivoima.</p>											
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Specifični zadatak modula „Sistematika biljaka“ je produbljivanje interesa za raznolikost biološke organizacije. Postavljenom cilju su podređeni i teoretski i praktični vidovi nastave kroz upućivanje na spoznaju svih nivoa organizacije. Stečeni interes treba da služi kao osnova za prepoznavanje biološke komponente okruženja, od prepoznavanja značaja strukturnih osobina, do prepoznavanja značaja vrste u njenoj ekološkoj niši.</p>											
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>1.Opće osnove sistematike, Prokaryota i Eucaryota 2.Schizophyta, razred: Schizomycetes, Cyanobacteria (Phycophyta) – razred: Euglenophyceae, Pyrrhophyceae, Chrysophyceae, Xanthophyceae, Chlorophyceae, Phaeophyceae, Rhodophyceae, 2.(Mycophyta), razred: Myxomycetes, Phycomycetes, Ascomycetes, Basidiomycetea, (Lichenes) 3.(Bryophyta) razred: Hepaticae, Musci, (Pteridophyta) razred: Psilotatae, Lycopodiatae, Equisetatae, Filicatae 4.Spermatophyta, pododjeljak: Coniferophytina, razred: Ginkoatae, razred: Pinatae, 5.pododjeljak Cycadophytina, Magnoliphytina, razred: Magnoliatae, podrazred: Magnoliidae, 6.podrazred: Hamamelididae, 7.podrazred: Rosidae, 8.podrazred: Dilleniidae, podrazred: Caryophyllidae, 9.porazred: Asteridae, razred Liliate, podrazred Alismatidae, podrazred Liliidae, podrazred Arecidae</p>											
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe,											
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):												
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Prisustvo na nastavi i vježbama:10, Aktivnost na predavanjima i vježbama: 10 Seminarski rad:10,Test I: 15, Test II: 15, Završni ispit: 40, pismeno i usmeno</p>											
Popis osnovne literature i Internet web referenci	<ul style="list-style-type: none"> • Kojić, M., (1984.): Botanika, Naučna knjiga Beograd • Džubur, A., (2001.): Sistematika biljaka I i II, Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar • Blažević, J., Marinković, R., (1984.): Sistematika algi, gljiva i lišajeva, PMF Beograd, Beograd • Magdefrau, K., Ehrendorfer F., (1997.): Botanika, sistematika, evolucija i geobotanika, Školska knjiga Zagreb 											
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave i drugi elementi internog sistema osiguranja kvaliteta, u konsultaciji sa kancelarijom za osiguranje kvaliteta</p>											

VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AGROHEMIJA I ISHRANA BILJAKA			Šifra predmeta:		
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar III		
Voditelj predmeta:						
Kontakt detalji:						
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60		
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS					
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede					
Status predmeta:	Obavezni					
Preduslovi za polaganje predmeta:	-					
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja					
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:			
	Literatura/čitanje: 30	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:35			
	Ostalo:	Ukupno: 150				
Cilj predmeta:	Datih osnove u teoretskom i praktičnom znanju iz oblasti agrohemije i ishrane biljaka u cilju povećanja plodnosti tla i prinosa kulturnih biljaka					
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student je osposobljen primijeniti stečena znanja o plodnosti tla i primjeni gnojiva u neposrednoj proizvodnoj poljoprivrednoj praksi.					
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod u predmet: Šta je agrohemija, definicija, značaj, primjena 2.Agrohemisika svojstva tla: procjena produktivnosti tla,dubina tla,tekstura i struktura tla, 3.Agrohemisika svojstva tla: pH reakcija,organska tvar, zasljanjenost tla, sorpcija iona, sadržaj štetnih tvari 4.Usvajanje hranjiva: pasivno usvajanje, aktivno usvajanje, 5.Usvajanje hranjiva listom, opskrbljenošć biljaka hranjivima 6.Opšti simptomi nedostatka hranjiva: 7.Ključ za determinaciju nedostataka prema simptomima, antagonizam i sinergizam elemenata ishrane. 8.Makroelementi : dušik, sumpor, fosfor,kalij, kalcij, magnezij 9.Mikro elementi: željezo, magnan, bakar,bor, cink, molibden, hlor. 10.Organska gnojiva 11.Mineralna gnojiva 12.Sistem i gnojidbe : meliorativna gnojidba, osnovna gnojidba, startna gnojidba, folijarna gnojidba prihranjivanje 13.Fertilizacija 14.Sistemi proizvodnje bez tla (soilless systems) – hidropomska proizvodnja: akvaponica, aeroponica, organoponica, proizvodnja na mineralnim medijima					
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i eksperimentalne vježbe					
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):						
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Prisustvo i aktivnost na nastavi i vježbama: 10% Test I: 25% Test II: 25% Završni ispit: 40%					
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.Džamić R., Stevanović D., 2000: Agrohemija, Beograd 2. Vukadinović V., Vukadinović Ve .2011 : Ishrana Biljaka, Osijek 3..Hanić E. ,Murtić S.. 2008. :Praktikum iz Agrohemije i ishrane biljaka					
Popis dopunske literature:	Naučni radovi iz indeksiranih časopisa.					
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave i drugi elementi internog sistema osiguranja kvaliteta, u konsultaciji sa kancelarijom za osiguranje kvaliteta					

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER**

Naziv predmeta:	OSNOVI FITOMEDICINE			Šifra predmeta:												
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Diplomski studij			Godina II Semestar III												
Voditelj predmeta:																
Kontakt detalji:																
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60												
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS															
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede															
Status predmeta:	Obavezni															
Preduslovi za polaganje predmeta:	-															
Ograničenja pristupa predmetu:	-															
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Kontakt sati: 60</td> <td style="width: 33%;">Praktičan rad: 10</td> <td style="width: 33%;">Pisani radovi: 15</td> </tr> <tr> <td>Literatura/čitanje: 10</td> <td>Seminarski rad:</td> <td>Priprema ispita: 20</td> </tr> <tr> <td>Ostalo:</td> <td>Ukupno: 125</td> <td></td> </tr> </table>				Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi: 15	Literatura/čitanje: 10	Seminarski rad:	Priprema ispita: 20	Ostalo:	Ukupno: 125				
Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi: 15														
Literatura/čitanje: 10	Seminarski rad:	Priprema ispita: 20														
Ostalo:	Ukupno: 125															
Cilj predmeta:	Na predavanjima i vježbama studenti stječu znanje o značaju fitomedicine u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji,mjerama zaštite, podjeli pesticida,mehanizmu djelovanja, primjeni i očuvanju okoliša															
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Stečena znanja predstavljaju osnovu za primjenu i upravljanje raznim mjerama zaštite u proizvodnji voća i grožđa.															
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opći pojmovi o biljnim bolestima,štetnicima i korovima voćaka i vinove loze. 2. Opći pojmovi o fitomedicini: mjere zaštite bilja,integrirana zaštita,ekološka proizvodnja. 3. Fitofarmacija – opći dio: proizvodnja i potrošnja pesticida,registracija,podjela pesticida,otrovnost,residui u voću i vinovoj lozi,izbor pesticida u odnosu na karencu i namjenu,otrovnost za životinje,biljke i okoliš,mjere zaštite ljudi i okoliša,postuak u slučaju trovanja,rezistentnost,formulacije pesticida,kombinacije,miješanje,priprema za primjenu,značenje oznaka upozorenja,karence. 4. Fitofarmacija – posebni dio: zocidi (insekticidi,akaricidi,limacidi,rodenticidi,korvicidi),fungicidi,erbicidi,specijalna sredstva u fitomedicini 															
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, eksperimentalne vježbe															
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):																
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">1. Pohadjanja nastave</td> <td style="width: 33%;">10</td> <td style="width: 33%;">2. Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3. Test I</td> <td>20</td> <td>4. Test II</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5. Završni ispit</td> <td>40</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				1. Pohadjanja nastave	10	2. Aktivnost na nastavi	10	3. Test I	20	4. Test II	20	5. Završni ispit	40		
1. Pohadjanja nastave	10	2. Aktivnost na nastavi	10													
3. Test I	20	4. Test II	20													
5. Završni ispit	40															
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Ivanović,M.,Ivanović,D.(2001):Mikoze i pseudomikoze biljaka.P.P.De.Em.Ve,Beograd.</p> <p>Stojanović,D.(2004):Poljoprivredna fitopatologija."Kolor Pres",Lapovo.</p> <p>Oštrec,Lj.,Gotlin Čuljak,T.(2005):Opća entomologija.Zrinski d.d. ,Čakovec.</p> <p>Juretić,N.(2002).:Osnovi biljne virologije.Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>Kojić,M. I sar..(2005):Korovi voćnjaka BiH.GrafoMark, Laktaši.</p> <p>Janjić,V.,Mitrić,S.(2004).Pesticidi u poljoprivredi i šumarstvu.</p> <p>Igrc Barčić,J.,Maceljski.M.(2001).:Ekološki prihvatljiva zaštita bilja od štetnika.Zrinski, Čakovec.</p> <p>Indić D., Vuković S. (2012) : Praktikum iz fitofarmacije, Uneverzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.</p>															
Popis dopunske literature:																
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje															

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU AGROMEDITERANSKI FAKULTET VOĆARSKO-VINOGRADARSKI, POVRTLARSKO-CVJEĆARSKI SMJER						
Naziv predmeta:	GENETIKA		Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar III			
Voditelj predmeta:						
Kontakt detalji:						
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično:2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita :60		
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS					
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede					
Status predmeta:	Obavezni					
Peduslovi za polaganje predmeta:	-					
Ograničenja pristupa predmetu:	-					
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita					
Cilj predmeta:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:			
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski Case study:	Priprema ispita: 30			
	Ostalo:	Ukupno: 100				
Opis općih I specifičnih kompetencija (znanja I vještina) /ishod učenja:	Dobijanje osnovnih znanja o principima I zakonitostima nasljeđivanja, kao I o univerzalnosti genetičkog koda I srodnosti opših životnih funkcija živih bića. Primjena genetike u različitim oblastima poljoprivredne proizvodnje.					
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Uvod – Organizam I sredina 2.Građa ćelije – Organizacija I funkcija glavnih organela 3.Organizacija I funkcija genetičkog materijala na mikroskopskom nivou – hromosomi I hromosomske garniture 4. Struktura I funkcija genetičkog materijala na molekularnom nivou – DNK, RNK I realizacija genetičke šifre 5. Genetička priroda ćelijske diobe: mitoza I mejoza 6. Gametogeneza I oplodnja 7. Geni I osobine, Vezani geni I crossing over 8. Interakcija alelnih gena 9. Interakcija nealelnih gena – poligensko nasljeđivanje I heterozis 10. Genetička determinacija pola 11. Promjenljivost genetičkog materijala: genske, hromosomske i genomske mut. 12. Promjene u strukturi i broju hromozoma 13. Populacijska genetika i Ekstranuklearno nasljeđivanje 14. Uzgoj u srodstvu (inbriding) 15. Genetičko inženjerstvo					
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.					
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):						
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 20 4. Test II 20 5. Seminarски rad 6. Ostale aktivnosti 7. Završni ispit (pismeno + usmeno) 40					
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Hadžabulić S. (2009): Genetika - skripta 2. Borojević S., Borojević K. (1976): <i>Genetika</i> . Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad. 3. Mišić P. (1999): <i>Genetika</i> . Partenon – PKP INI Agroekonomik, Beograd. 4. Prentis S. (1991): <i>Biotehnologija – Nova industrijska revolucija</i> . Školska knjiga, Zagreb.					
Popis dopunske literature						
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.					

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	OPŠTE VOĆARSTVO			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar III	
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminara sedmično:1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	nema			
Ograničenja pristupa predmetu:	nema			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 15 Ostalo:	Praktičan rad: 30 Seminarski/Case study: Ukupno: 135	Pisani radovi:20 Priprema ispita:10	
Cilj predmeta:	Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata sa bitnim karakteristikama voćarske proizvodnje u poljoprivredi. Student dobiva temeljna znanja potrebna za nastavak studija i razumijevanje ostalih modula iz voćarske domene i osnovne vještine za svladavanje tehnologije proizvodnje voća u praksi.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta, student će moći analizom ekoloških uvjeta preporučiti uzgoj određenih vrsta voćaka; definisati uzgajne oblike prema zahtjevima pojedinih voćnih vrsta te predložiti adekvatne pomotehničke zahvate.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Privredni značaj voćarstva 2. Klasifikacija voćaka 3. Nutritivna svojstva voća 4. Stadijski razvitak voćaka 5. Organi voćke i njihove funkcije (nadzemni i podzemni sistem voće) 6. Osobine populjaka, tačaka rasta na nadzemnom sistemu voćaka 7. Rodne grančice – reproduktivni prirasti 8. Privremeni organi voćaka 9. Rast i razvitak 10. Veliki i mali životni ciklus kod voćaka 11. Uzroci besplodnosti voćaka 12. Pomotehnika voćaka (zimska i ljetna rezidba) 13. Vrste uzgojnih oblika 14. Terenske vježbe			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Provjera znanja se obavlja pismeno i/ili usmeno			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohadanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 20 4. Test II 20 5. Seminarski rad - 6. Završni ispit 40			
Popis osnovne literature i Internet web reference:	1. Aliman J., Hasanbegović J. (2017): Osnove voćarstva sa praktikumom, Agromediteranski fakultet Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, 2. Memić S. (1999): Osnovi biologije voćaka,,Edis, Sarajevo 3. Lučić i sar. (1996): Voćarstvo I, Birografika, Subotica 4. Skender, A., Hadžiabulić, S. (2015): Opšte voćarstvo, Univerzitet u Bihaću, Bihać			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	OPŠTE VINOGRADARSTVO			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar III			
ii							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminara sedmično: 1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60			
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS						
Matična kvalifikacija:	Bachelor poljoprivrede						
Status predmeta:	Obavezni						
Preduslovi za polaganje predmeta:	-						
Ograničenja pristupa predmetu:	-						
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 30 Ostalo:	Praktičan rad: 10 Seminarski/Case study: Ukupno: 135	Pisani radovi:	Prepusta za polaganje: 35			
Cilj predmeta:	Sticanje temeljnih znanja o vinovoj lozi i načinu njenog uzgoja, te usvajanje agrotehničkih mjera pri podizanju i održavanju proizvodnih zasada. Upoznavanje sa botaničkim, agrobiološkim i tehnološkim osobinama najvažnijih sorti vinove loze, kao i sa loznim podlogama						
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student treba da razumije gradu i funkciju organa vinove loze, pojave i promjene u toku godišnjeg, biološkog ciklusa njenog razvoja, izvrši pravilan izbor najvažnijih elemenata sistema gajenja na osnovu bioloških zahtjeva sorte i podloge u okviru ekološkog uzgoja.						
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj vinogradarstva, porijeklo i rasprostranjenost vinove loze - Biologija, fiziologija i ekologija vinove loze - Razmnožavanje vinove loze: generativno, vegetativno - Proizvodnja loznog sadnog materijala - Podizanje vinograda: načela pri izboru položaja za podizanje vinograda, priprema zemljišta, sadnja vinove loze, njega vinograda - Ampelografija: sorte i lozne podlove - Rezidba vinove loze: rezidba na zrelo i zeleno, uzgojni oblici - Tehnologija uzgoja: sistemi održavanja zemljišta u vinogradu, dubrenje, navodnjavanje - Berba grožđa: utvrđivanje zrelosti grožđa, berba vinskog i stolnog grožđa - Terenske vježbe: posjeta vinogradima 						
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Teoretska nastava putem diskusionih prezentacija Praktična nastava kroz laboratorijske, pogonske i računske vježbe						
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	početna provjera znanja – 10 bodova test I – 20 bodova test II – 20 bodova završni test – 50 bodova, pismeno i usmeno						
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Kojić, A., Sefo, S., Delić, M. (2013): Opšte vinogradarstvo, Sarajevo • Vujović, D. (2013): Vinogradarstvo, Beograd • Mijatović, D., Blesić, M., Radić, G., Blesić, S. (2013): Praktično vinogradarstvo i vinarstvo, Sarajevo • Cindrić, P., Korać, N., Kovač, V. (2000): Sorte vinove loze, Novi Sad • Mirošević, N., Turković, Z. (2003): Ampelografski atlas, Zagreb • Materijal i prezentacije sa predavanja 						
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje						

IZBORNI PREDMETI LISTA A

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
 AGROMEDITERANSKI FAKULTET
 VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	OSNOVE POVRTLARSTVA			Šifra predmeta:				
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar III					
Voditelj predmeta:								
Kontakt detalji:								
Ukupan broj sati predmeta:								
Sati predavanja sedmično: 1 Sati vježbi i seminara sedmično: 1 Sati stručne prakse: Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30								
Bodovna vrijednost ECTS-a:								
2 ECTS								
Matična kvalifikacija:								
Bachelor poljoprivrede								
Status predmeta:								
Izborni								
Preduslovi za polaganje predmeta:								
-								
Ograničenja pristupa predmetu:								
-								
Obrazloženje bodovne vrijednosti:								
Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.								
Kontakt sati: 30 Literatura/citanje: 10 Ostalo: 5								
Praktičan rad: Seminarski rad:								
Pisani radovi: Priprema ispita: 15								
Ukupno: 60								
Cilj predmeta:								
Upoznavanje studenata sa osnovnim principima povrtlarske proizvodnje, kao važne grane poljoprivrednog sektora u svijetu i u BiH.								
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:								
Student stiče osnovna znanja i vještine o tome šta je sve neophodno za uspješnu proizvodnju povrća na otvorenom i u zaštićenim prostorima i na koji način to primjeniti u proizvodnoj praksi.								
Okvirni sadržaj predmeta:								
1. Definicija povrtlarstva i podjele, 2. Značaj povrća u ljudskoj ishrani, 3. Agroekološki uslovi uzgojha povrća, 4. Sistemi proizvodnje povrća, 5. Agrotehničke mjere u proizvodnji povrća.								
Oblici provođenja nastave/metode učenja:								
Predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija								
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):								
-								
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:								
Pohadanja nastave 10% Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 10% Test I 20 % Test II 20 % Završni ispit 40%								
Popis osnovne literature i Internet web referenci:								
1. Đurovka, M., 2008: Gajenje povrća na otvorenom polju. Poljoprivredni fakultet Novi Sad, TAMPOGRAF Novi Sad. 2. Vukašinović, S., Karić, L., Žnidarčić, D.(2001): Osnovi povrtarstva, Poljoprivredni fakultet, Sarajevo. 1. Interna skripta.								
Popis dopunske literature:								
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:								
Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje								

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	PODIZANJE I PROJEKTOVANJE VOĆNJAKA		Šifra predmeta:	
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar III	
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2 Od 1-10 sedmice	Sati vježbi i seminaru sedmično:2 Od 11-15 sedmice	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita : 30 (20+10)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	izborni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	nema			
Ograničenja pristupa predmetu:	nema			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30 Literatura/čitanje: 10 Ostalo:	Praktičan rad: 20 Seminarski/CASE study: 10 Ukupno: 80	Pisani radovi: Priprema ispita:10	
Cilj predmeta:	Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata sa sadržajima iz domene podizanja i projektovanja savremenih voćnjaka u kojima se primjenjuju dostignuća moderne voćarske pomotehnike.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći izraditi i analizirati proračun podizanja nasada voćaka u različitim agroekološkim uvjetima; mjere njege tokom podizanja i u periodu eksploatacije zasada; sposobiti se za izradu projekata i njihovu primjenu u praksi.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Oblici voćarske proizvodnje 2. Činioци ekonomičnosti voćarstva 3. Sistemi gajenja voćaka i tip voćnjaka 4. Izbor vrsta i sorti voćaka 5. Razmjeravanje i obilježavanje mjesta za sadnju 6. Raspored, pravac redova i razmak voćaka 7. Vrijeme sađenja voćaka 8. Plan podizanja voćnih zasada (projekat) 9. Priprema zemljista za podizanje voćnjaka 10. Izbor sadnica i priprema sa sadnju 11. Tehnike sađenja 12. Podizanje voćnjaka na strmim terenima			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Provjera znanja se obavlja pismeno i/ili usmeno			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita I % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3.Test I 15 4.Test II 15 5.Seminarski rad 10 6.Završni ispit 40			
Popis osnovne literature I Internet web reference:	Lučić, P., Đurić, G., Mićić, N. (1996): Voćarstvo I, Beograd Stanković D., Jovanović M. (1990): Opšte voćarstvo, Naučna knjiga, Beograd Veić I. i sar (2006): Podizanje novih nasada voćnjaka, Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Zagreb			
Popis dopunske literature:	www.bhas.ba/publikacije.html			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTETA
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	HEMIJA TLA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar III
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: do 1. do 11 sedmice 2	Sati vježbi i seminara sedmično: od 12. do 15 sedmice 2	Sati stručne prakse: 30	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjera poljoprivrede			
Status predmeta:	IZBORNI			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30 Literatura/čitanje: 20 Ostalo:	Praktičan rad: Seminarski/CASE study: Ukupno: 70	Pisani radovi: Priprema ispita: 20	
Cilj predmeta:	Ovaj predmet studentima nudi pobliže upoznavanje sa hemijskim i fizičkim procesima u tlu, kao i osnovne hemijske analize zemljišta te određivanje sadržaja najvažnijih hemijskih elemenata i spojeva u zemljištu.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će ovladati: 1.osnovnim hemijskim i fizičkim osobinama, 2. hemijskim zakonitostima koji vladaju u zemljištu, 3.te kvalitativnom i kvantitativnom analizom elemenata i spojeva u zemljištu			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Tlo kao trufazni sistem 2. Hemijski sastav Zemljine kore. 3. Voda u tlu. Zrak u tlu. 4. Koeficijent raspodjele tlo-biljka 5. Hemija tla: Sastav i najvažnije osobine koloida 6. Adsorptivna sposobnost tla 7. Reakcija tla. Transport metala u tlu. 8. Oksido-reduktioni ptencijal 9. Kvantitativna i kvalitativna analiza zemljišnih spojeva i elemenata			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, eksperimentalne vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohađanje nastave i eksperimentalni rad 20% 2.Prvi test 20 % 3.Drugi test 20% 4.Završni test 40 %			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.Alma Leto: Osnove hemije tla, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, 2017. God. 2.G. M. Pierzynski, J.T. Sims, G.F. Vance: Soils and Environmental Quality, London, 1994. 3.H. Čustović, M. Resulović : Pedologija, Sarajevo, 2001. Poglavlje 6			
Popis dopunske literature:	Naučni radovi iz indeksiranih časopisa.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	HEMIJA VODA		Šifra predmeta:		
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar III		
Voditelj predmeta:					
Kontakt detalji:					
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2 1 – 10 sedmice	Sati vježbi i seminarova sedmično: 2 11 – 15 sedmice	Sati stručne prakse: Ukupan broj sati ispita: 30		
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS				
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede				
Status predmeta:	Izborni				
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema preduslova				
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja				
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30 Literatura/čitanje: 10 Ostalo:	Praktičan rad: 20 Seminarski/Case study: Ukupno: 80	Pisani radovi:10 Priprema ispita:10		
Cilj predmeta:	Ovim predmetom studenti će se upoznati sa osnovnim hemijskim sastojcima u vodi, najvažnijim izvorima zagađenja vode, te načinima prečišćavanja i osnovnim hemijskim analizama vode.				
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će ovladati: 1. Hemijskim i fizičkim osobinama vode 2. Hemijskim sastojcima u vodi za piće, tehničkoj vodi 3. Hemijski sastav i vrste industrijskih otpadnih voda 4. Načini prečišćavanja voda				
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Voda u prirodi. Počeci života u vodi 2. Kvalitet vode na Zemlji 3. Zagadživanje voda 4. Iskorištanje voda i kružni tok vode 5. Rezerve vode na Zemlji 6. Načini prečišćavanja zagađenih voda 7. Značaj vode za biljni svijet. 8. Transport metala voda-tlo-biljka				
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, eksperimentalne vježbe				
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):					
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohadanje nastave i eksperimentalni rad 20% 2. Prvi test 20 % 3. Drugi test 20% 4. Završni test 40 % (pismeni i usmeni)				
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Bajramović Đ., Mikić B.; «Voda», Nastavnički fakultet, Mostar, 2005. • L.M.L. Nollet, Handbook of Water Analysis, CRC Press, New York, 2000. • R.L.Droste, Theory and practice of water and wastewater treatment, John Wiley and Sons, Inc., New York, 1997. • Voda za piće, Standardne metode za ispitivanje higijenske ispravnosti, Savezni zavod za zdravstvenu zaštitu, Beograd, 1990 				
Popis dopunske literature:					
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje				

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	RASADNIČARSTVO			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita			
	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski Case study: 10	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 100		
Cilj predmeta:	Usvajanje znanja i vještina iz organizacije rasadnika i tehnologije proizvodnje sadnog materijala. Student takođe treba da upozna i savlada teoriju i praksi načina razmnožavanja biljaka, kao i da organizuje i izvodi uspješnu proizvodnju sjemenskog i sadnog materijala, uz obezbjeđivanje standardnog kvaliteta.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će savladati tehnike razmnožavanja biljak, ako i savremene metode proizvodnje voćnih sadnica. Posebano će biti upoznati sa organizacijom rasadnika.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Definicija i značaj predmeta 2.Rasadnik (definicija, klasifikacija rasadnika, organizacija rasadnika) 3.Tehnološki proces pri proizvodnji sadnica 3.1. Proizvodnja generativnih podloga 3.2.Proizvodnja vegetativnih podloga 3.3.Proizvodnja podloga nagrtanjem 3.4.Proizvodnja podloga položenicama 3.5.Proizvodnja iz rezница 3.6.Proizvodnja plemki 4.Vegetativni načini razmnožavanja 4.1.Razmnožavanje živićima 4.2.Razmnožavanje diobom žbuna 4.3.Razmnožavanje izdancima 5.Način kalemljenja 6.Savremene metode proizvodnje voćnih sadnica 6.1.Kontejnerska proizvodnja voćnih sadnica 6.2.Supstrati i hormoni u rasadničarskoj proizvodnji 7.M ikrorazmnožavanje voćaka 8.Prezentacija seminarskih radova			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohađanja nastave 10 2.Aktivnost na nastavi 10 3.Test I 15 4.Test II 15 5.Seminarski rad 10 6.Završni ispit 40 (pismeno +usmeno)			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.Hadžabulić. S.(2010): Rasadničarstvo, “Štamparija FOJNICA” D.D. Fojnica 2. Lučić P.i sar.(1996): Voćarstvo I, Nolit, Beograd. 3. Hanić E (2000).-Značaj supstrata, kontejnera i hormona u rasadničarskoj proizvodnji. IC Mostar.			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	OSNOVE POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			II godina / IV semestar
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita			
	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi: 15	
	Literatura/čitanje:	Seminarski Case study: 20	Priprema ispita: 30	
	Ostalo:	Ukupno:125		
Cilj predmeta:	U okviru raspoloživog fonda sati uvesti studenta u oblast poljoprivrednog mašinstva. Upoznati studenta sa osnovama tehničko-tehnoloških rješenja koja se nude u različitim oblastima biljne proizvodnje. Pružiti potrebna predznanja za nastavak izučavanja različitih mehaniziranih procesa koji se primjenjuju u biljnoj proizvodnji. Razvijati inžinjerski pristup u definisanju i rješavanju problema mehaniziranih procesa za različite nivoe i uslove proizvodnje.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku kursa studenti će upoznati potrebnu terminologiju iz oblasti poljoprivredne mehanizacije, imajuće osnovna znanja o podjeli i specifikaciji polj. mehanizacije, tehničkim i tehnološkim karakteristikama traktora i njegovih dijelova, znanja o oruđima za osnovnu i dopunska obradu tla, eksploraciji i održavanju poljoprivredne mehanizacije i dr.			
Okvirni sadržaj predmeta:	Uvod; Osnove mašinstva i elektrotehnike; Materijali; Mašinski elementi; Motori SUS Upotreba pogonskih mašina u poljoprivredi; Primjena informacionih tehnologija u upravljanju i kontroli rada poljoprivrednih mašina; Traktori; Mehanizacija radova u sistematizaciji zemljišta; Osnovna i dopunska obrada zemljišta; Eksploracija i održavanje poljoprivrednih mašina; Praktičan rad studenata na upravljanju i podešavanju poljoprivrednih mašina.			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, terenska nastava, seminarski rad, test, diskusija			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pohadanja nastave (5%) Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti (10%) Test I (15%) Test II (15%) Seminarski rad (10%) Završni ispit (45%)			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	Lulo, M., Škaljić, S. (1999): Mehanizacija poljoprivredne proizvodnje, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Sarajevu. Brčić, J., Dujmović, M. (1970): Mehanizacija u povrćarstvu, Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Brčić, J., Maceljski, M., Novak, M., Dujmović, M. (1980): Mehanizacija rada u voćarstvu i vinogradarstvu, Fakultet poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagreb. Popov, R., Gligorić, R. (1986): Osnovi poljoprivredne tehnike - I deo sa rešenim zadacima Poljoprivredni fakultet, Novi Sad. Savić, M., Karadžić, B. (1986): Osnovi poljoprivredne tehnike - II deo, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad, Oruč, M., Sunulahpašić, R. (2009): Lomovi i osnove mehanike loma, Univerzitet u Zenici. Oruč, M., Sunulahpašić, R. (2012): Ispitivanje metalnih materijala II - Defektoskopija, Univerzitet u Zenici. Oruč, M., Sunulahpašić, R. (2005): Savremeni metalni materijali, Univerzitet u Zenici.			
Popis dopunske literature:				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave i drugi elementi internog sistema kvaliteta.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	FIZIOLOGIJA POLJOPRIVREDNIH KULTURA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminarova sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:				
Ograničenja pristupa predmetu:				
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.			
	Kontakt sati: 30	Praktičan rad: 30	Pisani radovi: 20	
	Literatura/čitanje: 25	Seminarski/Case study:	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 125		
Cilj predmeta:	Sticanje određenih teoretskih i praktičnih znanja iz oblasti fiziologije biljaka koji će poslužiti kao osnova u unapredjenju i osavremenjavanju poljoprivredne proizvodnje.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Poznavanje fizioloških procesa kod viših biljaka i abiotičkih i biotičkih faktora koji na ove procese utječu, kako bi mogli ova saznanja da primjene u praksi.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Uvodni dio: Upoznavanje sa organizacijom i načinom provođenja nastave 2. Fiziologija biljne stanice : anatomija i fiziološke funkcije biljne stanice: 3. Načini transporta materija – kroz ćelijske membrane – gradja, selektivna funkcija i oblici transprta; 4. Fotosinteza: značaj i načini odvijanja fotosinteze – svjetla i tamna faza 5. Mineralna ishrana: opći značaj makro i mikro biogenih elemenata u fiziološkim procesima biljke . 6. Vodni režim: apsorpcija, transport i oblici odavanja vode: 7. Fiziologija rasta i razvića: fiziološki aktivne tvari, biljni hormone- auksini, giberelini citokinini, apcisnska kiselinali etilen 8. Sjeme i fiziologija sjemena 9. Fiziološke osnove hidropsiske proizvodnje			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se previđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Pohađanja nastave 10% - Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 20% - Test I 10% - Test II 10% - Seminarski rad 20% - Završni ispit 30% 			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Čulafić, Lj., Nešković, M. , Konjević, R. 2003. Fiziologija biljaka. Beograd 2. Dubravec,K., Regula, I. 1995. Fiziologija biljaka . Zagreb 3. Kastor, R. (1985) Fiziologija biljaka. Novi Sad. 4. Hanić, E., Murtić, S. 2008. Praktikum iz Fiziologije biljaka. Sarajevo 5. Hanić, E. 2000. Značaj supstrata, kontejnera i hormona u rasadničarskoj proizvodnji. Mostar			
Popis dopunske literature:				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AMPELOGRAFIJA			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV			
Voditelj predmeta:							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta: Sati predavanja sedmično: 3 Sati vježbi i seminara sedmično: 1 Sati stručne prakse: Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60							
Bodovna vrijednost ECTS-a: 5 ECTS							
Matična kvalifikacija: Bachelor poljoprivrede							
Status predmeta: Obavezni							
Preduslovi za polaganje predmeta: -							
Ograničenja pristupa predmetu: -							
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60 Literatura/čitanje: 30 Ostalo:	Praktičan rad: 10 Seminarski/Case study: Ukupno: 135	Pisani radovi: Priprema ispita:35				
Cilj predmeta:	Sticanje temeljnih znanja o vinovoj lozi i načinu njenog uzgoja, te usvajanje agrotehničkih mjera pri podizanju i održavanju proizvodnih zasada. Upoznavanje sa botaničkim, agrobiološkim i tehnološkim osobinama najvažnijih sorti vinove loze, kao i sa loznim podlogama						
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student treba da razumije gradu i funkciju organa vinove loze, pojave i promjene u toku godišnjeg, biološkog ciklusa njenog razvoja, izvrši pravilan izbor najvažnijih elemenata sistema gajenja na osnovu bioloških zahtjeva sorte i podloge u okviru ekološkog uzgoja.						
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj vinogradarstva, porijeklo i rasprostranjenost vinove loze - Biologija, fiziologija i ekologija vinove loze - Razmnožavanje vinove loze: generativno, vegetativno - Proizvodnja lozognog sadnog materijala - Podizanje vinograda: načela pri izboru položaja za podizanje vinograda, priprema zemljista, sadnja vinove loze, njega vinograda - Ampelografija: sorte i lozne podloge - Rezidba vinove loze: rezidba na zrelo i zeleno, uzgojni oblici - Tehnologija uzgoja: sistemi održavanja zemljista u vinogradu, dubrenje, navodnjavanje - Berba grožđa: utvrđivanje zrelosti grožđa, berba vinskog i stolnog grožđa - Terenske vježbe: posjeta vinogradima 						
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Teoretska nastava putem diskusionih prezentacija – Praktična nastava kroz laboratorijske, pogonske i računske vježbe						
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	pohađanje nastave i aktivnosti – 10 bodova test I – 20 bodova test II – 20 bodova završni test – 50 bodova, pismeno i usmeno						
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Kojić, A., Sefo, S., Delić, M. (2013): Opšte vinogradarstvo, Sarajevo • Vujović, D. (2013): Vinogradarstvo, Beograd • Mijatović, D., Blesić, M., Radić, G., Blesić, S. (2013): Praktično vinogradarstvo i vinarstvo, Sarajevo • Cindrić, P., Korać, N., Kovač, V. (2000): Sorte vinove loze, Novi Sad • Mirošević, N., Turković, Z. (2003): Ampelografski atlas, Zagreb • Materijal i prezentacije sa predavanja 						
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje						

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	AGROTEHNIKA VOĆAKA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminara sedmično:1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema			
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 20	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 15	Seminarski/Case study: 20	Priprema ispita:20	
	Ostalo:	Ukupno: 135		
Cilj predmeta:	Cilj ovog predmeta je sticanje znanja o osnovnim agrotehničkim mjerama u voćarstvu koje će poslužiti kao osnova za primjenu tih znanja prilikom podizanja i održavanja voćnjaka.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći izabrati prikladne načine obrade tla u voćnjacima; izabrati prikladne sisteme uzgoja voćaka, načine navodnjavanja i đubrenja, te isplanirati i provesti pomotehničke zahvate koji se primjenjuju u savremenim sistemima uzgoja voćaka.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Ekološki uvjeti za uzgoj voća 2. Činioци rodnosti i nerodnosti voćaka 3. Oblici voćarske proizvodnje 4. Izbor i priprema tla za podizanje voćnjaka 5. Podizanje voćnjaka po strmim terenima 6. Načini odžavanje zemljишta u voćnjacima 7. Đubrenje i navodnjavanje voćnjaka 8. Rezidba u cilju formiranja krune 9. Rezidba voćaka u periodu rodnosti 10. Podmlaćivanje voćaka 11. Regulisanje rodnosti voćaka i kvaliteta voća 12. Zaštita voćaka od biotičkih i abiotičkih faktora 13. Procjena vrijednosti voćnih stabala 14. Agrotehnika voćaka u funkciji prilagođavanja klimatskim promjenama (nove tehnike u održavanju rodnosti) 15. Terenske vježbe			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Provjera znanja se obavlja pismeno i/ili usmeno			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohađanja nastave 5 2. Aktivnost na nastavi 5 3. Test I 20 4. Test II 20 5. Seminarski rad 10 6. Završni ispit 40			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Aliman J. (2019): Agrotehnika voćaka, interna skripta, Agromediteranski fakultet, Mostar 2. Šoškić M. (2011): Rezidba voćaka, Partenon Beograd 3. Veličković M. (2004): Opšte voćarstvo 1, Biologija i ekologija vocaka, Poljoprivredni fakultet, Beograd 4. Keserović Z. i sar. (2016): Voćarstvo i vinogradarstvo, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU AGROMEDITERANSKI FAKULTET EKOLOGIJA I UPRAVLJANJE OKOLIŠOM U POLJOPRIVREDI				
Naziv predmeta:	REZIDUE I KONTAMINANTI			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 1	Sati vježbi i seminara sedmično: 1	Sati stručne prakse: 0	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 15+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	IZBORNİ			
Preduslovi za polaganje predmeta:	/			
Ograničenja pristupa predmetu:	/			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Nastava: 30h predavanja i vježbi; Individualni i ostali rad studenta: 20h			
Cilj predmeta:	Osnovni cilj je sticanje znanja o kontaminantima u hrani. Specifični ciljevi su: 1.Izgradnja stručnog pristupa u rješavanju problema proizvodnje zdravstveno ispravne hrane. 2.Razvoj spoznaje o toksičnim materijama u hrani multidisciplinarno naslonjenoj na stečena znanja iz : organske hemije, biologije, biohemije, instrumentalnih metoda.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Znanja potrebna u proizvodnji zdravstveno sigurne hrane, kod analize rizika na svim nivoima. Po završetku kursa student stiče osnovne kvalifikacije neophodne pri uspostavljanju sistema upravljanja zdravstvenom sigurnosti hrane			
Okvirni sadržaj predmeta:	Uvod u predmet. Toksične tvari u hrani. Ostaci tretiranja biljaka i životinja i oblici toksičnosti: hronična i akutna toksičnost. Dozvoljene količine ostataka. Djelovanje rezidua na ljudski organizam. Uvod u vrste rezidua i kontaminanata. Kontaminanti iz okoliša i njihove rezidue. Pesticidi i ostali ostaci tretiranja biljaka. Ostaci od tretiranja životinja. Prirodni kontaminanti i njihovi ostaci u hrani. Kontaminanti koji nastaju obradom hrane. Ostaci sredstava za pranje, dezinfekciju-sanitaciju. Teški metali kao ostaci-rezidue. Migrirajuće grupe iz ambalaže i interakcija hrane i ambalaže. Genetski modificirana hrana. Sprečavanje štetnog djelovanja kontaminanata. Zakonski propisi- sastavnice Legislative. Standardizirane metode određivanja prisustva rezidua. Etika, samosvesnost u proizvodnji hrane			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se previdaju):	/			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pohađanje nastave: 10 bodova Aktivnost na nastavi: 10 bodova Seminarski rad: 10 bodova Test: 20 bodova Završni ispit: Mogućnost pismenog i usmenog ispita (50 bodova)			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. 1. Jašić M, Rezidue i koontaminanti u hrani., interna skripta,Tuzla, 2008. 2. 2.T. Klapec: Osnove toksikologije s toksikologijom hrane, Interna skripta, PTF, Osijek, 2002..			
Popis dopunske literature:	/			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	ORGANSKA PROIZVODNJA VOĆARSKO-VINOGRADARSKIH KULTURA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično: 1	Sati stručne prakse: 0	Ukupan broj sati: 20+10
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inženjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Izborni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30	Praktičan rad:	Pisani radovi:10	
	Literatura/čitanje:	Seminarski/Case study:	Priprema ispita:10	
	Ostalo:	Ukupno: 50		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje i ovladavanje stručnim znanjima o principima i načinu organske poljoprivredne proizvodnje, - mogućnostima prakticiranja organske proizvodnje u BiH, - certifikaciji organskih proizvoda 			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovati proizvodnju na organskim principima - uključiti se u rad ustanova za certifikaciju organske proizvodnje 			
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>1. Osnovni pojmovi i definicija organske proizvodnje, Prelaz iz konvencionalne u organsku proizvodnju. Rzvojni oblici i rasprostranjenost organske proizvodnje, Zemljишte u organskoj proizvodnji, Ishrana biljaka u organskoj proizvodnji, Organska đubriva, Obrada zemljишta, Sjetva, sadnja i njega usjeva, Organska proizvodnja voća, Organsko vinogradarstvo, Smjernice za organsku proizvodnju, Certifikacija organskih proizvoda</p>			
Oblici provodenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Pismenoi usmeno polaganje ispita Aktivnost na nastavi, seminarski 10% Test I 20% Test II 20% Završni ispit 50 %</p>			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1.Tanović, N. et all .(2007).: Organska proizvodnja hrane, Univerzitet "Džemal Bijadić", Agromediteranski fakultet, Mostar 2.Znaor, D., 1996.: Ekološka poljoprivreda, Nakladni zavod Globus, Zagreb</p>			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	BERBA, PAKOVANJE I ČUVANJE VOĆA I GROŽĐA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina II Semestar IV
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2 sata od 1 do 10 sedmice	Sati vježbi i seminara sedmično: 2 sata od 11 do 15 sedmice	Sati stručne prakse: 0	Ukupan broj sati :30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Izborni			
Preduslovi za polaganje predmeta:				
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study: 10	Priprema ispita: 10	
	Ostalo:	Ukupno: 70		
Cilj predmeta:	Stjecanje znanja iz područja rukovanja sirovinom nakon berbe, njenog čuvanja, pakovanja, ambalaže i deklarisanja.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Stjecanje znanja iz područja određivanja momenta berbe voća, berbe i rukovanja voćem nakon berbe, stjecanje bazne spoznaje o specifičnostima voća tokom skladištenja, i voća kao polazne sirovine u pojedinim postupcima prerade i konzerviranja.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod 2. Kvalitet ploda (najvažniji parametri i metode za određivanje kvalitete) 3.Berba plodova (momenat zrelosti, organizovanje, norme i tehnike berbe, transport plodova) 4.Fiziološko bioheminski procesi u plodovima nakon berbe 5.Uticaj bioekoloških faktora na kvalitet ploda tokom čuvanja 6.Pakovanje, ambalaža i deklarisanje voća 7.Tehnologija skladištenja plodova 8.Čuvanje plodova proizvedenih u sistemu integralne/organske proizvodnje 9.Tehnološka svojstva voća 10.Načini konzervisanja voća			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Prisustvo na nastavi i vježbama:10 Aktivnost na predavanjima i vježbama: 10 Seminarski rad:10 Test I: 15 Test II: 15 Završni ispit: 40, pismeno i usmeno			
Popis osnovne literature i Internet web referenci	<ul style="list-style-type: none"> •Boris Pašalić: Berba i čuvanje voća, Banja Luka, 2006 •Lovrić,T.,Piližota,V.: Konzerviranje voća i povrća,Globus, Zagreb, 1994. •Niketić-Aleksić, G.: Tehnologija voća i povrća, Univerzitet u Beogradu, Beograd,1982. •Mujić, I., Alibabić,V.: Tehnološki procesi konzerviranja hrane, Univerzitet u Bihaću, Bihać,2005. 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave i drugi elementi internog sistema osiguranja kvaliteta, u konsultaciji sa kancelarijom za osiguranje kvaliteta			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU AGROMEDITERANSKI FAKULTET VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER																
Naziv predmeta:	HERBOLOGIJA		Šifra predmeta:													
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina II Semestar IV													
Voditelj predmeta:																
Kontakt detalji:																
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 1	Sati vježbi sedmično:1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30												
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS															
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede															
Status predmeta:	Izborni															
Preduslovi za polaganje predmeta:	-															
Ograničenja pristupa predmetu:	-															
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30	Praktičan rad:5	Pisani radovi:5													
	Literatura/čitanje:10	Seminarski rad: 20	Priprema ispita: 5													
	Ostalo:	Ukupno: 75														
Cilj predmeta:	Od svih biljnih štetnika u svijetu najveće gubitke prinosa uzrokuju korovi. Program modula Herbologija upoznaje studente s biologijom i ekologijom korova te mjerama odnosno sistemima suzbijanja korova hemijskim i biološkim preparatima.															
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Studenti će biti sposobni razvrstati korovske vrste (botanička podjela, podjela prema životnom ciklusu, podjela prema kulturi koji zakorovljuju, prema sezonskoj dinamici nicanja i sl.). Upoznati će se s osnovnim načinima razmožavanja i širenja korova, dormantnošću sjemena i ostalim mehanizmima koji utječu na nicanje korova pri različitim ekološkim uvjetima.															
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principi ekologije korova: distribucija i abundancija, struktura i dinamika populacije te učinak abiotiskih faktora na fenološke stadije biljaka. 2. Determinaciju korova pri različitim razvojnim fazama (od sjemena do odrasle biljke). 3. Prepoznavanje korovnih vrsta u poljskim uvjetima. 4. Utjecaj korova na prinos uzgajane kulture, utvrđuje praga štetnosti i kritično razdoblje zakoravljenosti. 5. Mjere suzbijanja korova. 															
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne i terenske vježbe i metode interaktivne nastave															
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):																
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<table> <tr> <td>1. Pohađanja nastave</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3. Seminarski rad</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4. Test I</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>5. Test II</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>6. Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>				1. Pohađanja nastave	5	2. Aktivnost na nastavi	5	3. Seminarski rad	20	4. Test I	15	5. Test II	15	6. Završni ispit	40
1. Pohađanja nastave	5															
2. Aktivnost na nastavi	5															
3. Seminarski rad	20															
4. Test I	15															
5. Test II	15															
6. Završni ispit	40															
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Ostojić, Z. (2002.): Korovi. U: Priručnik iz zaštite bilja, Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu R. Hrvatske</p> <p>Ostojić, Z. (2006.): Korovi. U: Štetočinje vinove loze. 23-32, Zrinski, Čakovec</p> <p>Hulina, N. (1999.): Korovi, Školska knjiga. Zagreb</p> <p>Ivanek-Martinčić, M., Ostojić, Z., Barić, K. Goršić, M. (2010). Važnost poznavanja kritičnog razdoblja zakoravljenosti poljoprivrednih kultura. Poljoprivreda. 1; 57-61</p> <p>Internet: Prepoznavanje korova</p>															
Popis dopunske literature:																
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje															

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	ZAŠTITA VOĆAKA I VINOVE LOZE			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 20	Pisani radovi: 15	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski rad:	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno:	125	
Cilj predmeta:	Na predavanjima,vježbama u laboratoriju i na terenu studenti se upoznavaju s najznačajnijim ekonomskim patogenima,štetnicima i korovima voćaka i vinove loze,uvjetima za njihovu pojavu, karakterističnim simptomima oštećenja i mjerama suzbijanja			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Stečena znanja predstavljaju osnovu za primjenu i upravljanje raznim mjerama zaštite u proizvodnji voća i grožđa.			
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patologija biljaka (pojam,definicija,uzročnici) 2. Mikoze kao uzročnici bolesti 3. Bakterije i molikuti kao uzročnici bolesti 4. Virusi kao uzročnici bolesti 5. Neinfektivne bolesti uzrokovane štetnim biološkim agensima 6. Infekcija i inkubacija 7. Epidemiologija i prognoza bolesti 8. Značaj entomologije (morfologija,anatomija i fiziologija insekata,sistematika) 9. Korovi (podjela, štete od korova,najčešći korovi voćnjaka i vinograda,suzbijanje) 10. Ekonomski značajne biljne bolesti i štetnici vinove loze 11. Integrirana zaštita voćaka i vinove loze 12. Ekološka zaštita voćaka i vinove loze 			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, eksperimentalne vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 20 4. Test II 20 5. Završni ispit 40 			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Ivanović,D.(2004).:Bolesti voćaka i vinove loze.Beograd. Maceški,M.(1999).Poljoprivredna entomologija.Zrinski d.d.,Čakovec. Maceški,M. i sar.(2006).:Štetočinje vinove loze.Zrinski,Čakovec. Kojić,M.i sar.(2005):Korovi voćnjaka BiH.GrafoMark, Laktaši. Janjić,V.,Mitrić,S.(2004).Pesticidi u poljoprivredi i šumarstvu Igre Barčić,J.,Maceški.M.(2001).:Ekološki prihvatljiva zaštita bilja od štetnika.Zrinski, Čakovec. Indić D., Vuković S. (2012): Praktikum iz fitofarmacie, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.</p>			
Popis dopunske literature:				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	OPLEMENJIVANJE VOĆAKA I VINOVE LOZE			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično:2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita			
	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski Case study:	Priprema ispita: 30	
	Ostalo:	Ukupno: 100		
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je savladavanje teorije i prakse o metodama i tehnikama oplemenjivačkog rada u području voćarstva i vinogradarstva. Poznavanje ovih metoda i tehnika, omogućiće studentima da se osposobe za rad u rasadnicima, introduksijskim centrima, kao i na oplemenjivačkim programima koji obuhvataju korekciju novog, aktuelnog sortimenta.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Studenti će savladati principe i metode istraživanja u oblasti oplemenjivanja voćaka i vinove loze. Predmet će takođe omogućiti da student primjeni naučne metode u poboljšanju aktuelnog sortinmeta.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod 2.Značaj i izvori genetičke 3.Promjena broja hromozoma (euploidija, aneuploidija) 4.Izbor roditelja i njihove kombinacione sposobnosti 5.Procjena kvaliteta polena in vitro 6.Sterilnost i polna inkopatibilnost 7.Hibridizacija 8.Introdukcija 9.Inbriding 10.Heterozis 11.Selekcija (masovna selekcija, individualna selekcija, klonska selekcija) 12.Imunitet i otpornost voćka i vinove loze 13.Nove metode oplemenjivanja voćaka i vinove loze 14.Priznavanje i zaštita novostvorenih genotipova			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1.Pohadjanja nastave 10 2.Aktivnost na nastavi 10 3.Test I 20 4.Test II 20 5.Seminarski rad 6.Ostale aktivnosti 7.Završni ispit 40 (pismeno +usmeno)			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.Kurtović M., Jarebica Dž.: (1999) Oplemenjivanje voćaka i vinove loze. Studenska štamparija. Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo 2.Borojević S. (1981): Principi i metode oplemenjivanja biljaka. Ćirpanov, Novi Sad 3.Mišić P. (1987) Opšte oplemenjinanje voćaka. Nolit, Beograd			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	SPECIJALNO VOĆARSTVO			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 30	Sati vježbi i seminara sedmično: 30	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	nema			
Ograničenja pristupa predmetu:	nema			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 30	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 15	Seminarski/Case study: 10	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 135		
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenta sa specifičnostima uzgoja najvažnijih voćnih vrsta što uključuje sticanje znanja o podlogama i sortimentu, ali i o određenim specifičnim biološkim svojstvima, uzgojnim oblicima, gustoći sklopa za pojedine voćne vrste.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspјешnom završetku ovog predmeta studenti će moći ocijeniti najpovoljnije ekološke uvjete za uzgoj različitih vrsta voćaka; predložiti adekvatne podloge i kultivare za različite zemljiste i klimatske uvjete, te uzgojne oblike prema zahtjevima pojedinih voćnih vrsta.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Specifične biološke, pomološke i ekološke karakteristike jabučastih voćnih vrsta 2. Specifičnosti agro i pomotehnike jabučastih voćnih vrsta 3. Sorte jabučastih voćnih vrsta 4. Podloge jabučastih voćnih vrsta 5. Specifične biološke, pomološke i ekološke karakteristike koštičavih voćnih vrsta 6. Specifičnosti agro i pomotehnike koštičavih voćnih vrsta 7. Sorte koštičavih voćnih vrsta 8. Podloge koštičavih voćnih vrsta 9. Specifične biološke, pomološke i ekološke karakteristike jagodastih voćnih vrsta 10. Sistemi i tehnologija uzgoja pojedinih jagodastih voćnih vrsta 11. Sorte jagodastih voćnih vrsta 12. Specifične biološke, pomološke i ekološke karakteristike jezgrastih voćnih vrsta 13. Specifičnosti agro i pomotehnike jezgrastih voćnih vrsta 14. Sorte i podloge jezgrastih voćnih vrsta 15. Uzgoj mediteranskih voćnih kultura u uslovima BiH			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Provjera znanja se obavlja pismeno i/ili usmeno			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 15 4. Test II 15 5. Seminarski rad 10 6. Završni ispit 40			
Popis osnovne literature i Internet web reference:	1. Krpina I.: (2004): Voćarstvo, Nakladni zavod Globus, Zagreb 2. Milošević T (1997): Specijalno voćarstvo, Agronomski fakultet Čačak 3. Miljković I. (1991): Suvremeno voćarstvo, Znanje, Zagreb 4. Šoškić M. (2008): Savremeno voćarstvo, Partenon, Beograd			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	VINARSTVO			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V			
Voditelj predmeta:							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminarova sedmično: 1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60			
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS						
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede						
Status predmeta:	Obavezni						
Preduslovi za polaganje predmeta:	-						
Ograničenja pristupa predmetu:	-						
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 60	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:				
	Literatura/čitanje: 30	Seminarski/CASE study:	Priprema ispita: 35				
	Ostalo:	Ukupno: 135					
Cilj predmeta:	Nastava predmeta odnosi se na uvođenje studenata u osnove tehnologije vina, odnosno ukazivanje na svrhu, principe i elemente tehničko-tehnološke realizacije operacija u proizvodnji vina grožđa plemenite loze <i>Vitis vinifera</i> .						
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student treba da ima inžinjerski pristup u definisanju i rješavanju problema u pripremi za proizvodnju, doradu i kontrolu vina. Student treba da stekne spoznaje o socio-ekonomskom okruženju modernog vinarstva i njegovog položaja u kompleksu prehrambene i prerađivačke industrije.						
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod: istorijat vinarstva, proizvodnja i potrošnja vina i BiH i svijetu - Grožđe kao sirovina za proizvodnju vina: mehanički i hemijski sastav grožđa, hemijski sastav šire. - Vinski podrumi i vinski sudovi - Berba i prerada grožđa - Alkoholna fermentacija i vinski kvasac - Proizvodnja bijelih vina - Proizvodnja crvenih vina - Proizvodnja ružičastih vina - Njega, dorada, stabilizacija i pakovanje vina - Kvarenja i mane vina - Osnovna fizičko-hemijska analiza vina - Terenske vježbe: posjeta vinarijama 						
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Teoretska nastava putem diskusionih prezentacija Praktična nastava kroz laboratorijske, pogonske i računske vježbe						
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	pohađanje nastave i aktivnosti – 10 bodova test I – 20 bodova test II – 20 bodova završni test – 50 bodova, pismeno i usmeno						
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Blesić, M. (2016): Tehnologija vina, Sarajevo. • Mijatović, D., Blesić, M., Radić, G., Blesić, S. (2013): Praktično vinogradarstvo i vinarstvo, Sarajevo • Jackson, R.S. (2014): Wine Science: Principles and Applications, (4th, ed.). Elsevier -Academic Press, San Diego, CS, USA • Nemanić, J. (2011): Vinarstvo, Ljubljana • Savić, S. (2010): Vino-knjiga o vinovoj lozi i vinu, Podgorica • Materijal i prezentacije sa predavanja 						
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje						

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	TEHNOLOGIJU PRERADE VOĆA			Šifra predmeta:			
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V			
Voditelj predmeta:							
Kontakt detalji:							
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi i seminarova sedmično:1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati :60			
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS						
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede						
Status predmeta:	Obavezni						
Preduslovi za polaganje predmeta:							
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja						
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.						
	Kontakt sati:60	Praktičan rad: 30	Pisani radovi:				
	Literatura/čitanje:15	Seminarski/Case study: 20	Priprema ispita:10				
	Ostalo:	Ukupno: 135					
Cilj predmeta:	Ciljevi koji se postižu ovim predmetom je produbiti znanje o proizvodnji gotovih proizvoda od voća, tehnološke linije proizvodnje, kao i o značaju u ishrani ljudi i nutritivnoj vrijednosti istih						
Opis općih I specifičnih kompetencija (znanja I vještina) /ishod učenja:	<ul style="list-style-type: none"> •Planiranje, organizacija, realizacija i nadzor obimom I kompleksnošću ograničene proizvodnje prehramebnih proizvoda i pića •Poznavanje i razumijevanje osnove i svrhe glavnih i pomoćnih faza i procesa u industrijskoj proizvodnji hrane od voća •Poznavanje karakteristika opreme u preradi i proizvodnji prehramenih proizvoda od voća •Poznavanje sastava i drugih osobina nutritivno i ekonomski najvažnijih prehramenih proizvoda od voća i pića •Poznavanje i razumijevanje propisa i uslova za prometovanje prehrabenim proizvodima od voća 						
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Uvod (stanje proizvodnje i prerade voća u BiH) 2. Tehnološka svojstva voća (mehanički sastav voća, hemijski sastav voća i tehnološka zrelost) 3. Pomoćne sirovine (aditivi) 4. Metode konzervisanja voća i njihovih preradivina 5. Polugotovi proizvodi od voća (pulpa, matični voćni sok i kaša) 6. Gotovi proizvodi od voća (voćni sokovi:bistri sokovi, mutni, kašasti, gazirani i koncentrisani sokovi, želirani proizvodi: džem, marmelada i žele, kompot, slatko i kandirano voće, sušena šljiva). 7. Kontrola kvaliteta voćnih sokova 8. Senzorna ocjena prerađevina od voća 9. Posjeta prerađivačkim pogonima 						
Oblici provodenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe						
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):							
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Prisustvo na nastavi i vježbama:10 Aktivnost na predavanjima i vježbama: 10 Seminarski rad:10 Test I: 15 Test II: 15 Završni ispit: 40, pismeno i usmeno						
Popis osnovne literature i Internet web referenci	<ul style="list-style-type: none"> •Niketić-Aleksić, G.; Tehnologija Voća i povrća, Beograd 1982. •Mujić, I., Alibabić, V.; Tehnološki procesi knzerviranja hrane, Bihać 2005. •Omanović, H.; Tehnologija prerade voća, Skripta Agromediteranski fakultet Mostar, 2008. 						
Način praćenja kvalitete I uspješnosti izvedbe predmeta:	Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave i drugi elementi internog sistema osiguranja kvaliteta, u konsultaciji sa kancelarijom za osiguranje kvaliteta						

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	POMOTEHNIKA VOĆAKA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2 Od 1-10 sedmice	Sati vježbi i seminarera sedmično: 2 Od 11-15 sedmice	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30 (20+10)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	izborni			
Peduslovi za polaganje predmeta:	nema			
Ograničenja pristupa predmetu:	nema			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati: 30 Literatura/čitanje: 10 Ostalo:	Praktičan rad: 20 Seminarski/CASE study: 10 Ukupno: 80	Pisani radovi:	Priprema ispita: 10
Cilj predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje znanja i vještina potrebnih za proširivanje znanja o značaju pomotehnike u zasadu. Student se upoznaje sa osnovnim tipovima uzgojnih oblika i načinima njihovog formiranja i održavanja.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći primjeniti stečena znanja o formiranju i održavanju uzgojnih oblika za pojedine voćne vrste.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Klasifikacija rezidbe 2. Vrste uzgojnih oblika 3. Prirodni uzgojni oblici- vrste i način formiranja 4. Vještački uzgojni oblici- vrste i način formiranja 5. Osnovni ciljevi i vrste pomotehničkih zahvata na voćkama 6. Zimska rezidba 7. Ljetna rezidba 8. Terenske vježbe			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Provjera znanja se obavlja pismeno i/ili usmeno			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	1. Pohađanja nastave 10 2. Aktivnost na nastavi 10 3. Test I 15 4. Test II 15 5. Seminarски rad 10 6. Završni ispit 40			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Blagojević i sar. (2013): Rezidba drvenastog i jagodastog voća, Kancelarija za program podrške u južnoj Srbiji 2. Jemrić T. (2007): Cijepljenje i rezidba voćaka, Naklada Uliks, Zagreb 3. Muratović A., Mijatović D. (1991): Kalemljenje i rezidba voćaka i vinove loze, NIP Zadrugar, Sarajevo 4. Šoškić M. (2010): Rezidba voćaka, Partenon, Beograd			
Popis dopunske literature:	www.bhas.ba/publikacije.html			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	INTENZIVNA PROIZVODNJA STOLNOG GROŽЂA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar V
ii				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	predavanja sedmično: 2 (1-10 sedmice)	vježbe sedmično: 2 (11-15 sedmice)		Ukupan broj sati: 30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Izborni			
Preduslovi za polaganje predmeta:	-			
Ograničenja pristupa predmetu:	-			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Kontakt sati:30	Praktičan rad: 10	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 10	Seminarski/Case study: 10	Priprema ispita:20	
	Ostalo:	Ukupno: 80		
Cilj predmeta:	Sticanje novih i proširivanje postojećih znanja iz oblasti proizvodnje stonog grožđa, sa ciljem unapređenja ovog dijela vinogradarske proizvodnje			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student treba da razumije specifičnu agrotehniku u proizvodnji stolnog grožđa i shvati mogućnosti unapređenja ove proizvodnje sa ciljem postizanja visokih prinosa i kvaliteta stolnog grožđa uz smanjenje učešća ljudskog rada i troškova proizvodnje.			
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod - Proizvodnja i potrošnja stolnog grožđa u svijetu i u BiH - Ekološki uslovi uzgoja - Sistemi uzgoja stolnog grožđa - Ampelotehnički i agrotehnički zahvati u vinogradu - Proizvodnja stolnog grožđa u zaštićenim prostorima - Stolne sorte vinove loze - Lozne podloge za stolne sorte - Berba stolnog grožđa - Norme i kontrola kvaliteta stolnog grožđa - Čuvanje i transport - Terenske vježbe: posjeta vinogradima 			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Teoretska nastava putem diskusionih prezentacija Praktična nastava kroz laboratorijske, pogonske i računske vježbe			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	pohadjanje nastave i aktivnosti – 10 bodova test I – 20 bodova test II – 20 bodova završni test – 50 bodova, pismeno i usmeno			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> • Kojić, A., Sefo, S., Delić, M. (2013): Opšte vinogradarstvo, Sarajevo • Karlogan M., Osrečak M., Andabaka Ž., Brodski A. (2017): Proizvodnja stolnog grožđa, Zagreb • Žunić, D., Todić, S.(2002): Stono grožđe, Beograd • Materijal i prezentacije sa predavanja 			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave; anketiranje nosilaca predmeta; periodični izvještaji nastavnog osoblja o održanoj nastavi i svim oblicima provjere znanja sa prijedlozima za poboljšanje			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	PARKOVNA DENDROLOGIJA			Šifra predmeta:																												
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		Godina studija III Semestar V																													
Voditelj predmeta:																																
Kontakt detalji:																																
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 1	Sati vježbi i seminarova sedmično: 1	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30																												
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS																															
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede																															
Status predmeta:	izborni																															
Preduslovi za polaganje predmeta:																																
Ograničenja pristupa predmetu:																																
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	<p>Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Kontakt sati: 15</td><td style="width: 33%;">Praktičan rad: 15</td><td style="width: 33%;">Pisani radovi:</td></tr> <tr> <td>Literatura/čitanje: 5</td><td>Seminarski/Case study:</td><td>Priprema ispita: 15</td></tr> <tr> <td>Ostalo:</td><td>Ukupno: 50</td><td></td></tr> </table>				Kontakt sati: 15	Praktičan rad: 15	Pisani radovi:	Literatura/čitanje: 5	Seminarski/Case study:	Priprema ispita: 15	Ostalo:	Ukupno: 50																				
Kontakt sati: 15	Praktičan rad: 15	Pisani radovi:																														
Literatura/čitanje: 5	Seminarski/Case study:	Priprema ispita: 15																														
Ostalo:	Ukupno: 50																															
Cilj predmeta:	<p>U okviru modula student se upoznaje sa osnovama projektovanja zelenih površina, glavnim karakteristikama stilova u pejzažnoj arhitekturi i održavanjem zelenih površina</p>																															
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Uspješnim savladavanjem nastavnog gradiva studenti se osposobljavaju za samostalno oblikovanje zelenih površina s jednostavnijim rješenjem i pravilnim održavanjem. Posebno je bitno kod studenata, u okviru ovoga silabusa, razviti osjećaj za estetsku funkciju zelenila, kako bi se izbjegla upotreba kiča u oblikovanju zelenih površina</p>																															
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fam. <i>Pinaceae</i> 2. Fam. <i>Cupressaceae</i> i <i>Taxaceae</i> 3. Fam. <i>Aceraceae</i> 4. Fam. <i>Rosaceae</i> 5. Fam. <i>Betulaceae</i> 6. Fam. <i>Ericaceae</i> 7. Fam. <i>Fabaceae</i> 8. Fam. <i>Myrtaceae</i> 9. Fam. <i>Oleaceae</i> 10. Fam. <i>Lamiaceae</i> 																															
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	<p>predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.</p>																															
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):																																
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">-</td><td style="width: 25%;">Pohađanja nastave</td><td style="width: 25%;">10</td><td style="width: 25%;"></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>5</td><td></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Test I</td><td>15</td><td></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Test II</td><td>15</td><td></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Seminarski rad</td><td>5</td><td></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Ostale aktivnosti</td><td>10</td><td></td></tr> <tr> <td>-</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td></td></tr> </table>				-	Pohađanja nastave	10		-	Aktivnost na nastavi	5		-	Test I	15		-	Test II	15		-	Seminarski rad	5		-	Ostale aktivnosti	10		-	Završni ispit	40	
-	Pohađanja nastave	10																														
-	Aktivnost na nastavi	5																														
-	Test I	15																														
-	Test II	15																														
-	Seminarski rad	5																														
-	Ostale aktivnosti	10																														
-	Završni ispit	40																														
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Temim, E., (2009.): Cvatuće drveće i grmlje, Agromediteranski fakultet, Mostar – skripta 2. Jovanović B. (2008): Dendrologija. Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet, Beograd 3. Šilić, Č. (2005) Atlas dendroflore BiH. Matica hrvatska, Čitluk 4. Vukićević, E. (1987) Dekorativna dendrologija. Nučna knjiga, Beograd 5. Dirr, A. M. (2019) The Tree Book: Superior Selections for Landscapes, Streetscapes, and Gardens. Timber Press, Portland 																															
Popis dopunske literature:																																
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>																															

OBAVEZNI

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER**

Naziv predmeta:	EKONOMIKA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar VI
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati (60)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžinjer poljoprivrede			
Status predmeta:	Obavezni			
Peduslovi za polaganje predmeta:				
Ograničenja pristupa predmetu:				
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita			
	Kontakt sati: 60	Praktičan rad:	Pisani radovi:	
	Literatura/čitanje: 20	Seminarski Case study:	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 100		
Cilj predmeta:	Određivanje cijene proizvoda, istraživanje faktora koji imaju domantan uticaj na cijenu i dohodak poslovnog subjekta, uticaj poreza i državne potrošnje na privrednu.			
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student će biti sposoban za analitičkog ispitivanja proizvodnog procesa kao i dijagnosticiranje mogućih proizvodno-ekonomskih problema i načina njihovog rješavanja.			
Okvirni sadržaj predmeta:	1.Uvod 2.Osnovni problemi privrednog subjekta 3.Sredstva za proizvodnju i njihove osobine; obrtna i stalna sredstva 4.Proizvodna funkcija; pojam, odnosi faktor–proizvod, faktor–faktor i proizvod-proizvod 5.Troškovi proizvodnje; pojam i podjela, analiza troškova proizvodnje i upravljanje trošk. 6.Izračunavanja; anuiteta, interkalarne kamate i prosjecne kamatne stope 7.Stalna i obrtna sredstva. Izvori sredstava. 8.Uloga sredstava u reprodukciji proizvodnje i prerade 9.Uticaj sredstava na kvalitet ekonomije 10.Faktori proizvodnje i prerade, ciljevi i ograničenja 11.Ekonomika upotrebe sredstava za proizvodnju. 12.Kalkulacije; pojam i podjela, struktura troškova u analitickim kalkulacijama i izrada istih, 13.Funkcija proizvodnje Ekonomika upotrebe sredstava za proizvodnju i kombinovanje proizvodnji 14. Optimalnakombinacija faktora proizvodnje			
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se previdaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Pohađanja nastave 10% Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 10% Test I 15% Test II 15% Seminarski rad 10% Završni ispit 40%			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1.Koutsogiannis, A.: Moderna mikroekonomika, Mate, Zagreb, 1996., 2.Karic, M. et al.: Kalkulacije u poljoprivredi,Poljoprivredni fakultet Osijek, Osijek, 2002., str. 97-135. 3.Mulic, J.: Troškovi i kalkulacije, Poljoprivredni fakultet Sarajevo, Sarajevo,1978., 238-307. ili 4.Majcek, Ž.: Troškovi u teoriji i praksi, Informator, Zagreb, 1988., str. 92-254.			
Popis dopunske literature				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.			

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
AGROMEDITERANSKI FAKULTET
VOĆARSKO-VINOGRADARSKI SMJER

Naziv predmeta:	UPRAVLJANJE GAZDINSTVIMA			Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij			Godina studija III Semestar VI
Voditelj predmeta:				
Kontakt detalji:				
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi i seminara sedmično: 2	Sati stručne prakse:	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS			
Matična kvalifikacija:	Bachelor inžiner poljoprivrede			
Status predmeta:	obavezni			
Preduslovi za polaganje predmeta:				
Ograničenja pristupa predmetu:				
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Broj ECTS bodova odgovara broju sati potrebnom za realizaciju nastavnih obaveza i pripremu ispita.			
Cilj predmeta:	Kontakt sati: 30	Praktičan rad: 30	Pisani radovi: 20	
	Literatura/čitanje: 25	Seminarski/Case study:	Priprema ispita: 20	
	Ostalo:	Ukupno: 125		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Sticanja znanja iz oblasti upravljanja poljoprivrednim gazdinstvom, aktivnostima u poslovanju, izboru računovodstvenog sistema, spoznaja bilansa stanja i uspjeha i značaja budžetiranja			
Okvirni sadržaj predmeta:	11. Pojam poljoprivrednog gazdinstva 12. Poljoprivredno gazdinstvo 13. Strateško upravljanje 14. Taktičko donošenje odluka 15. Karakteristike odluka (odlučivanja) 16. Aktivnosti u poslovanju farmom ili gazdinstvom 17. Opcije za izbor računovodstvenog sistema 18. Bilans stanja 19. Bilans uspjeha 20. Zadaci iz bilansa uspjeha 21. Budžetiranje 22. Parcijalno budžetiranje 23. Planiranje na nivou cijele farme			
Oblici provodenja nastave/metode učenja:	predavanja, auditorne vježbe, eksperimentalne vježbe, demonstracija itd.			
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):				
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Pohađanja nastave 10% - Aktivnost na nastavi i ostale aktivnosti 10% - Test I 15% - Test II 15% - Seminarski rad 10% - Završni ispit 40% 			
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Bajramovic, S. (2005): Nastavni materija (neautorizovana predavanja) 2. Finci, Ž., Bajcetic, B., Miloševic, A. (1986): Organizacija poljoprivrednih gazdinstava, Svjetlost, 3. Sarajevo. (poglavlje: Specificnosti poljoprivrednoproizvodnje str. 14-20) 4. Kay, R.D., Edwards, W.M., Duffy, A.P. (2004): FarmManagement, Fifth Edition, WCB McGraw-Hill, Boston. (poglavlje: Farm management in the 21th century ukupno str. 10)			
Popis dopunske literature:				
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave,			

Stručna praksa